

Súd: Krajský súd Trnava  
Spisová značka: 6Tos/84/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121012645  
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč  
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2121012645.1

## Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Dušana Szabó, v trestnej veci odsúdeného D. T., nar. XX. Q. XXXX v U., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Leopoldov, o žiadosti odsúdeného o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 11. marca 2022, č. k. 28PP/92/2021-46, na neverejnom zasadnutí konanom 31. mája 2022 v Trnave, takto

### rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného D. T. z a m i e t a.

### odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením z 11. marca 2022, č. k. 28PP/92/2021-46, podľa § 66 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 Trestného zákona (Tr. zák.) zamietol žiadosť odsúdeného D. T. (ďalej len odsúdený) o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II z 9. septembra 2020, sp. zn. 3T/69/2020 a trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II z 1. decembra 2020, sp. zn. 4T/84/2020.

2. Zamietnutie žiadosti okresný súd odôvodnil tým, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku, teda vykonal potrebnú časť z výmery uložených trestov a splnil aj prvú materiálnu podmienku, že svojim správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie, no nespĺňa druhú materiálnu podmienku, keďže od neho nemožno očakávať, že by na slobode viedol riadny život.

3. Záver o nesplnení druhej materiálnej podmienky okresný súd odôvodnil poukazom najmä na príliš veľké riziko recidívy, lebo odsúdený bol doposiaľ 12-krát súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť, predovšetkým za majetkovú kriminalitu (opakovane trestné činy krádeží), pričom posledné odsúdenie sa týka drogovej kriminality. Aktuálne je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody za zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Tr. zák., za čo mu bol trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II z 9. septembra 2020, sp. zn. 3T/69/2020 uložený nepodmienečný súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia a tiež ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou. Následne má vykonať nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák. Napriek tomu, že odsúdený v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody preukazoval svojim správaním polepšenie, jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode neumožňujú okresnému súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Svedčí o tom podľa okresného súdu skutočnosť, že si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal páchania trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Uvedené závery vyplývajú z toho, že hoci bola menovanému opakovane poskytnutá šanca na vedenie riadneho života formou alternatívnych trestov (trest povinnej práce, resp. peňažný trest), pokračoval v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Na jeho nápravu a uvedenie si negatívnych dôsledkov jeho konania nemali dokonca vplyv ani opakované nepodmienečné tresty odňatia slobody. Práve naopak, jeho pôvodne výlučne majetková kriminalita sa rozšírila aj na páchanie inej trestnej činnosti, vrátane drogovej. Podľa okresného súdu odsúdeného nič nedokáže motivovať k tomu, aby dokázal žiť riadnym životom, dodržiavať všeobecné pravidlá

spoločenského správania a neporušovať zákony. Osoba odsúdeného, ako recidivujúceho páchatela (vo vzťahu ku krádežiam dokonca ako špeciálneho recidivistu), nevytvára predpoklady na úvahu, že v prípade podmienecného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. Vysoké riziko recidívy u odsúdeného nevyplýva podľa okresného súdu iba zo skutočnosti, že bol doposiaľ už 12-krát súdne trestaný, ale potvrdzujú ho aj závery hodnotiacej správy ústavu, v ktorej sa (okrem iného) konštatuje, že iba čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienecné prepustenie. Okrem toho vzhľadom na trestnú minulosť odsúdeného, ktorý sa spočiatku dopúšťal páchania krádeží, pričom postupom času bol opakovane odsúdený za delikty, ktoré úzko súviseli s užívaním psychotropných a omamných látok, je vysoko pravdepodobné, že táto jeho trestná činnosť vzájomne súvisí, a teda, že pácha drogovú kriminalitu kvôli zrejmej snahe o získavanie prostriedkov na zabezpečenie si psychotropných (pervitín) alebo omamných látok (heroín). Na podklade týchto konštatácií len veľmi ťažko možno podľa okresného súdu predpokladať, že odsúdený v prípade jeho prepustenia na slobodu nebude pokračovať v nastúpenom trende páchania krádeží za účelom zabezpečiť si takýmto spôsobom či už živobytie, príp. psychotropné a omamné látky. V prípade odsúdeného preto prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti.

4. S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti bol okresný súd toho názoru, že náprava páchatela a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmienecným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

5. Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa prokurátor vzdal práva na podanie sťažnosti, no odsúdený voči uzneseniu zahlásil sťažnosť.

6. Podanú sťažnosť odsúdený odôvodnil osobitným písomným podaním, v ktorom stručne uviedol, že z hodnotenia ÚVTOS vyplynulo, že sa správa na požadovanej úrovni, dodržiava ústavný poriadok, bol dvakrát disciplinárne odmenený, plní si povinnosti aj nad rámec požiadaviek. Je pravdou, že bol 12-krát súdne trestaný, no doposiaľ boli tresty, ktoré už vykonal nižšie. Výška súčasného trestu ho natoľko zasiahla, že si uvedomil ako chce žiť, viesť riadny život a prehodnotil svoje priority. Správaním preukázal polepšenie, dá sa preto očakávať, že povedie riadny život v rámci jeho možností. V čestnom vyhlásení preukázal, kde sa bude zdržiavať. Ďalej namietal, že všetko v napadnutom uznesení ohľadne tretej zákonnej podmienky sú hypotézy, ktoré má okresný súd prevzaté z prípadov nízko inteligentných jedincov, ktorí sa nachádzajú v kriminálnom kolotoči po celý život. To však nie je jeho prípad, na neho táto prognóza neplatí, lebo u neho doposiaľ vykonaný trest už splnil účel a ochrana spoločnosti pred ním ako páchatelom už viac nie je potrebná. Žiadal preto napadnuté uznesenie zrušiť a svojej žiadosti vyhovieť.

7. Prokurátor sa ku dňu konania neverejného zasadnutia k písomne odôvodnenej sťažnosti odsúdeného nevyjadril.

8. Okresný súd predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) na rozhodnutie o sťažnosti odsúdeného 27. apríla 2022.

9. Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

a) nie je prípustná,

b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo

c) nie je dôvodná.

10. Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

11. Pokiaľ ide o konanie, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, odsúdený mu žiadne pochybenia nevytýkal a krajský súd vlastným prieskumom žiadne chyby nezistil. Okresný súd vykonal všetky potrebné dôkazy pre objektívne a zákonné rozhodnutie, pričom dodržal všetky ust. Trestného poriadku viažuce sa k príprave a k priebehu verejného zasadnutia. Vyhlásené rozhodnutie následne v zákonom stanovenej lehote vypracoval a doručil stranám trestného konania do vlastných rúk, o čom svedčia doručky založené v spise.

12. Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmienecné prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu.

13. Presnejšie povedané, odsúdený vykonal pomernú časť z postupne uložených trestov, lebo od 15. mája 2019 si nepretržite až doposiaľ odpykáva postupne štyri tresty odňatia slobody, konkrétne

- od 15. mája 2019 do 15. júla 2020 vykonával trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov, na ktorý bol odsúdený podľa § 212 ods. 3 Tr. zák. vo veci Okresného súdu Pezinok sp. zn. 0T/3/2019,
- od 15. júla 2020 až do 15. januára 2021 vykonával trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, na ktorý bol odsúdený podľa § 212 ods. 3 Tr. zák. vo veci Okresného súdu Pezinok sp. zn. 39T/3/2019,
- od 15. januára 2021 do 16. mája 2023 vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, na ktorý bol odsúdený podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. vo veci Okresného súdu Bratislava II. sp. zn. 3T/69/2020
- a od 16. mája 2023 do 16. augusta 2023 by mal vykonávať trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace, na ktorý bol odsúdený podľa § 289 ods. 2 Tr. zák. vo veci Okresného súdu Bratislava II. sp. zn. 4T/84/2020.

14. Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmienené prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený vykonal pomerné časti z každého z týchto trestov (z troch trestov vykonal polovicu a zo štvrtého dve tretiny), ktorú podmienku splnil 30. augusta 2021.

15. Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Tr. zák., okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku splnil. Aj podľa názoru krajského súdu odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie. Je to zjavné z jeho hodnotenia vypracovaného ústavom, na ktoré poukázal okresný súd a jeho obsah podrobne rozviedol v odôvodnení napadnutého uznesenia.

16. Avšak na to, aby mohol byť odsúdený podmienenčne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody musí v zmysle ust. § 66 ods. 1 Tr. zák. spĺňať aj druhú materiálnu podmienku a síce, že je od neho možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. A pokiaľ ide o túto druhú materiálnu podmienku, tu sa krajský súd plne stotožnil s názorom okresného súdu, že od odsúdeného vzhľadom na jeho kriminálnu minulosť nemožno dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. V tomto smere poukazuje krajský súd na správne a vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého uznesenia, ktoré si v celom rozsahu osvojuje. Súčasne krajský súd pripomína, že v konaní o sťažnosti, ktoré je dvojinštančné platí, že rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria vzájomnú jednotu, z ktorého dôvodu je nadbytočné vecne správne argumenty súdu prvého stupňa opakovať v druhostupňovom rozhodnutí.

17. Sťažnostné námietky odsúdeného vyhodnotil krajský súd ako nedôvodné. Pokiaľ v sťažnosti odsúdený poukazoval na to, že riaditeľ ústavu ho odporučil podmienenčne prepustiť, k tomu krajský súd uvádza, že stanovisko riaditeľa má pre súd len odporúčací charakter, konečné posúdenie splnenia zákonných podmienok na podmienenčné prepustenie je vždy na úvahe súdu. Pokiaľ odsúdený v sťažnosti akcentoval, že po prípadnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody má zabezpečené bývanie u matky a že bude viesť riadny život v rámci svojich možností, tieto jeho tvrdenia nie sú podľa názoru krajského súdu dostatočne spôsobilé rozptýliť obavu z toho, že by v prípade podmienenčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu pokračoval v trestnej činnosti, lebo jeho sklony k páchaniu rôznej trestnej činnosti sú zjavné.

18. Ku zvyšným námietkam odsúdeného krajský súd uvádza, že hoci sa odsúdený vyčleňuje zo skupiny nízko inteligentných jedincov a okresnému súdu v sťažnosti vyčíta, že prevzal u neho argumentáciu ohľadom nesplnenia tretej materiálnej podmienky práve z prípadov takýchto jedincov, tak faktom je, že sa odsúdený v podstate od dovŕšenia dospelosti neustále točí v kolotoči trestnej činnosti a k sebareflexii ho neprimäli ani doterajšie tresty odňatia slobody kratšieho trvania, ktoré vykonal. Niet preto racionálneho dôvodu sa domnievať, že by práve aktuálny pobyt odsúdeného za mrežami mal do budúcnosti čokoľvek zmeniť len preto, že tentokrát odsúdený pobudne za mrežami dlhší čas. Na tomto mieste možno odsúdenému opäť pripomenúť, že na podmienenčné prepustenie neexistuje právny nárok a že zmysel podmienenčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol automaticky podmienenčne prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, na ktoré súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti aj na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Prítom posúdenie otázky novej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí predchádzajúci spôsob života odsúdeného i jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti. Tieto objektívne kritéria okresný súd správne u odsúdeného zhodnotil, lebo jeho sklony k páchaniu rôznej trestnej činnosti sú očividné. Je preto v záujme dovŕšenia nápravy odsúdeného a splnenia účelu postupne uložených trestov odňatia slobody, aby tieto naďalej vykonával.

19. Pretože krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí ako nedôvodnú zamietol.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.